

IZVESTJA

Muzejskega društva za Kranjsko.

Letnik XIII.

1908.

Sešitek 5. in 6.

Iz arhiva grofa Sig. Attemsa v Podgori.

Spisal dr. Fr. Kos.

(Dalje.)

Št. 173.

1560, dne 29. novembra. Dunaj.

Ferdinand, izvoljeni rimski cesar itd., naznanja, da je nekdanj rajnkemu Nikolaju Schniczenbämer-ju zastavil vasi Iško Loko in Matenjo vas [»Lackh vnd Matheszdorff«]⁶⁰⁾, ležeči v kneževini kranjski, z vsemi njunimi priteklinami, kar kaže listina, izdana na Dunaju dne 1. februarja 1537. — Sedaj dovoljuje Juriju Höfer-ju, svojemu svetovalcu ter vicedomu na Kranjskem, z ozirom na njegove zasluge, katere si je pridobil kot večletni najvišji komorni tajnik [»obrister Camer Secretary«] pri njegovi dolenjeavstrijski komori, da odkupi zastavljeni vasi od Schniczenbämerjevih dedičev za 1518 goldinarjev renskih in 5 krajcarjev — goldinar po 15 reparjev [»Paczen«] ali pa po 60 krajcarjev — ter ju obdrži do svoje smrti.

(Izv. list. na perg. z enim pečatom je močno poškodovana. Na njej je tudi podpisan »Sigm. Freyher zue Herberstain«.)

Št. 174.

1562, dne 22. novembra. Mantova.

Ženitovanjsko pismo, katero se je naredilo med Jakobom von Athemisz, svetovalcem rimskega cesarja, glavarjem v Gradišču

⁶⁰⁾ Obe vasi se nahajata blizu Ljubljane.

[»zu Gradisch«] ter komornikom avstrijskega nadvojvoda Karola, kot ženinom ter Katarino von Breysach, hčerjo rajnkega Franca von Breysach in njegove soproge Ane, kot nevesto. Pri sestavljanju te ženitovanijske pogodbe so bili kot priče navzoči plemeniti gospodje: Maksimilijan von Dorenberg, dvorni svetovalec rimskega cesarja, Baltazar Raschauer, Leonhart von Athemisz, cesarski glavlar »zu Castel«, Rudolf von Athemisz, Dietterich von Trautmansztorf in Erazem von Anndrian zu Werburg.

(Izv. list. na perg. s tremi visečimi pečati.)

Št 175.

1562, S. d. m. l.

Jakob pl. Lamberg, baron na Kamnu in Gutenbergu [»zum Stain vnd Guettenberg«]⁶¹⁾, rimskega cesarja komornik ter deželni glavlar kranjski, naznanja, da je takrat, ko je kot uradna oseba zaslišaval stranke, pooblaščenec vetrinjskega opata Bernharta predložil in prečital prepise nekaterih ustanovnih listin. V nekem pismu iz leta 1154. je bil razen drugih prič tudi Albert Gall imenovan. Glavlar Lamberg pravi, da ga je nato navzoči Krištof Gall iz Podpeči⁶²⁾ in Luknje⁶³⁾ [«von Gallenstein vnd zum Lueg«], cesarski svetovalec dolnjeavstrijske vlade, z ozirom na to, da je istega imena in rodu (?) kakor Albert Gall, prosil, da bi mu preskrbel vidimiran prepis dotičnega ustanovnega pisma. Glavlar pravi, da mu je rad ustregel, ter potrjuje s svojim pečatom in podpisom, da je prepis zanesljiv. (Nato sledé v nemškem jeziku nekateri odlomki tistega zgodovinskega dokumenta, katerega je Schumi objavil v svoji knjigi »Urkund.- u. Reg. buch, I, str. 109 in 110 v latinskem izvirniku.)

(Izv. list. na perg. z enim pečatom.)

⁶¹⁾ Kamen (Stain) in Gutenberg sta bila dva gradova blizu Begunj na Gorenjskem.

⁶²⁾ Grad Podpeč (Gallenstein) je bil v moravški občini.

⁶³⁾ Grad Luknja (Luegg) je blizu Prečne na Dolenjskem.

Št. 176.

1547, dne 6. novembra. S. d.

Franc, grof in baron »vom Thuren vnnd zum Creucz«, najvišji deželni hofmajster na Kranjskem, rimskega kralja svetovalec, komornik ter glavar poknežene grofije goriške, naznanja, da se je pogodil s Petrom Poberačem [»Poberacz«], meščanom svetokriškim⁶⁴), svojim podložnikom, tako, da mu (grofu) kot vladajočemu gospodu v Križu ne bode od travnika v »Canuglach« plačeval desetine in gorskega penca [»Perg Phening«] več kakor samo en laški funt⁶⁵) in štiri šilinge in da se mu ta davek ne sme nikdar povečati nad navadno desetino po goriški grofiji.

(Transsumpt iz listine z dne 12. junija 1566. Gl. št. 186.)

Št 177.

1558, dne 16. maja. Videm.

Zenitovanijska pogodba, sklenjena prvič med Federikom, sinom rajnkega Hieronima de Attimis, ter Suzano, hčerjo rajnkega Bernardina de Sauorgnano in njegove še živeče soproge Hieronime, drugič pa med Sigismundom, sinom Ivana Krstnika de Cergneo⁶⁶), in Savornjano, hčerjo imenovanega Bernardina in njegove soproge Hieronime. Pri tej priložnosti se zavežejo rečena Hieronima, Ivan Krstnik de Cergneo in pa Ferrandus de Attimis, stric omenjenega Federika, kako hočejo tem zakonskim osebam preskrbeti primerno doto.

Notar: Petrus Hieronymus cognominatus Gratianus.

⁶⁴) Sv. Križ pri Ajdovščini.

⁶⁵) En laški funt (libra) je imel 20 šilingov (solidov).

⁶⁶) Cergneo je Čarneja na Beneškem v tarčentskem okraju na jezikovni meji med Slovenci in Furlani. Gorenja Čarneja je slovenska, Spodnja pa furlanska. V čarnejskem gradu so živeli plemiči, ki so se po tamošnjem kraju imenovali. (Rutar, Beneška Slovenija, 133, 153.) Savornjani so dobili svoje ime po gradu nad vasjo enakega imena od Čarneje proti jugozahodu ne daleč od Ahtna (Attimis). (Rutar, l. c. str. 176.)

Št. 178.

1558, dne 3. julija. S. l.

Ženitovanjska pogodba, sklenjena med Akurzijo [»Accursia«], hčerjo rajnkega Bernardina Savorgnana a Vexillo, patricija videmskega, ter njegove še živeče soproge Hieronime, ter Andrejem, sinom rajnkega Ulvina de Attempso, patricija goriškega. Pri tej priložnosti so razen imenovane Hieronime posredovali tudi še Federik, sin rajnkega Hieronima de Attempso, patricija goriškega, potem Sigismund, sin rajnkega Ivana de Cergneo, patricija videmskega, ter Leonard, brat rečenega Andreja. Imenovana Federik in Sigismund sta bila svaka omenjene Akurzije, ker njuni soprogi Suzana in Savornjana in pa Akurzija so bile sestre.

(Transsumpt iz neke listine, izdane v Vidmu dne 2. maja 1574.)

Št. 179.

1563, dne 5. januarja, Gorica.

»In Christi nomine, amen, 1563, indict. sexta, die uero Martis 5. Jan., actum Goriciae in officio cancellariae.«

»Andreas de Attimis, filius q. dni. Vluini«, se pritoži zoper Dominika, sina rajnkega Mateja Gatti-ja iz Vileš⁶⁷⁾, in njegove tovariše, ker so brez njegove (Attimisove) vednosti prodali nekoliko posestev, katera so dobili od njega v fevd. Nato je Matej Gatti priznal svojo napako ter bil pripravljen povrniti škodo in tožbene stroške. Ob enem je za izboljšanje dotičnih posestev zahteval od Andreja de Attimis 80 cenikov, katere je tudi dobil.

»Praesent. dno. Mihaele Comello de Gradisca ac dno. Arsenio Romano notario de dicto loco, coauditore cancell., testibus.«

Notar: Julius Campana de Gradisca notarius et ad praesens Goriciae cancellarius.

⁶⁷⁾ Vileše (Villesse) se zove vas ob Soči nekako na sredi pota med Gorico in Oglejem.

Št. 180.

1563, dne 13. marca. Kormin.

»Anno mill. quingent. sexag. tertio, indictione sexta, die autem sabbati tertia decima⁶⁸⁾ mensis Martii.«

»Petrus q. Jacutii Pontelli de Cormono« proda zase in za svoja brata Pavla in Ivana gospodu »Leonardo de Atthimis, capitaneo castris Porpeti«⁶⁹⁾ dve njivi zemlje, ležeči na korminskem polju [in agro Cormoni«] za 40 cekinov, cekin po 6 liber.

»Actum Cormoni in officio cancellariae, praes. dno Theseo de Sto Felice, . . . Joanne Antonio Flammeo causidico Cormoni et Petro Menono de Romansio⁶⁹⁾, testibus.«

Notar: Ventura de Albertinis de Aquileia, notarius et cancellariae Cormoni coadiutor.

Št. 181.

1563, dne 6. oktobra. Kormin.

»Anno mill. quingent. sexag. tertio, indictione sexta, die autem Mercurii sexta mensis Octobris.«

»Petrus q. Jacutii Pontelli de Cormono« proda zase in za svoja brata Ivana in Pavla Leonardu de Atthimis, kapitanu grada Porpetto, eno brajdo pri Korminu za 50 septinov.

»Actum Cormoni.« (Imen prič ni mogoče čitati.)

Notar: Ventura de Albertinis de Aquileia.

Št. 182.

1564, dne 18. aprila. Gorica.

»Anno Dom. mill. quingent. sexag. quarto, indictione septima, die vero 18. Aprilis, actum Goritiaę in cancellaria

⁶⁸⁾ Porpetto, sedaj vas od Palmanove proti jugozahodu.

⁶⁹⁾ Romans, vas od Kormina proti jugu.

terrę, present. Laurentio de Carona⁷⁰⁾ hospite Goritię et Andrea Riaui z civibus Goritię, testibus. «

Jurij Konturbin iz Ločnika [»Georgius Conturbinus de Lucinico«] proda za 11 cekinov in osem septinov [»settinis octo«], septini so se namreč dali za likof [»pro lichoff«], duhovniku Primoziju, sinu rajnkega zidarja Antona iz Korone, bivajočemu v Ločniku, neko zemljišče v vasi Ločniku [»in Lucinici villa«] tik javne poti, ki pelje proti Gradišču. Od tega zemljišča je treba cerkvi sv. Jurija v Ločniku vsako leto kot najemnino dajati po dva solida.

Notar: Martinus de Aquileia, Tergestinus publ. imp. auct. not. et terrę Gorizie cancellarius.

St. 183.

1564, dne 20. decembra Dunaj.

Karol, nadvojvoda avstrijski itd.⁷¹⁾, naznanja, da je že njegov oče, rajnki cesar Ferdinand, v pretečenem letu [»verschiner Jahr«] dovolil Juriju Höfer-ju, njegovemu (Karolovemu) svetovalcu in vicedomu kranjskemu, z ozirom na njegovo dolgo, pridno in uspešno službovanje, da sme zastavljeni grad Hasperg, ondotno gospostvo, vasi Loko in Matenjo na iških tleh [»Schlosz vnnnd Herrschafft Hasperg samt den zwayen dörrffern Laakh vnnnd Matheszdorf in Ygerpoden«] ter še nekatera druga posestva, zemljiščnike in desetine, ki se nahajajo v kneževini kranjski, od prejšnjih imetnikov odkupiti, jih potem zase obdržati do smrti ter si pri imenovanih vaseh postaviti stanovanje s pristavo, za katero naj potrosi do 300 goldinarjev renskih, ki naj se potem prištejejo k zakupninski vsoti, kar je razvidno iz listine, katero ima imenovani Höfer v rokah.

⁷⁰⁾ Korona (Corona) vas od Kormina proti jugovzhodu.

⁷¹⁾ Nadvojvoda Karol, sin rimskega cesarja Ferdinanda, je po smrti svojega očeta († 1564) vladal po notranjeavstrijskih deželah. Umrl je dne 10. julija 1590.

Nadvojvoda Karol navaja potem, da je sedaj rečeni Höfer prosil njega kot deželnega kneza: 1. da ne bi on (Höfer) ali pa njegovi dediči bili dolžni odstopiti našteta posestva, ako bi se jim zakupnina hotela izplačati, pač pa jih lahko za vselej obdrže; 2. da bi se po gradiču Höflein (v vasi Matenji), katerega misli postaviti, in pa po Haspergu zval »zu Höflein vnnnd Hasperg«; 3. da bi smel z njegovim (Karolovim) dovoljenjem ta posestva prodati, ako se mu ponudi ugodna prilžnost. Nadvojvoda Karol pravi, da je Höferju z ozirom na njegovo zvesto službovanje uslišal njegovo prošnjo.

(Izv. list. na perg. z enim odtrganim pečatom. Na listini je lastnoročni podpis nadvojvode Karola. Tudi je tu podpisan »Sig. freyher zw Herberstain.«)

Št. 184.

1565, dne 26. februvarja. Gorica.

»Anno nat. 1565, indict. octaua, die uero Luna 26. mens. Februarii, actum Goritiae officio cancellariae, praes. magco Francisco de Dornbergo seniore, Pasqualino de sancto Andrato ac dno. Josepho Chelbil, testibus.«

Anton Bošnjak [»Bosgnach«] in Jakob Blanda prodasta kot varuha sinov in dedičev rajnkega Matije Soldata s Peči [»de Peg«] Andreju de Atthimis en hram [»vnam canipam«], ki je sezidan, pokrit z opeko ter se nahaja »in monte Peg«. Ta hram meji ob hram Štefana Lucifera, ob hram Andreja Brusata ter ob javno pot. Vrednost hrama je cenil Bertolin Fornacerius na 25 cekinov, cekin po šest liber.

Notar: Arsenius Romanus de Gradisca, notarius et terrae Goritiae cancellarius.

Št. 185.

1566, dne 5. marca. Gorica.

»Anno nativ. 1566, indictione 9, die uero 5. mensis Marcii, actum Goritiae officio cancellariae terrae, present. d. Laurentio a Burgo et Francisco Gardina, testibus.«

Frančišek, sin rajnkega Jakoba iz Korone, proda za 35 cekinov, cekin po šest liber, Andreju de Atthimis, patriciju goriškemu, dve njivi pri Koroni, od katerih se desetina odrajuje oglejskemu kapitolu.

Notar: Arsenius Romanus de Gradisca notarius et terrae Goritiae cancellarius.

Št. 186.

1566, dne 12. junija Sv. Križ (Vipavski).

»Anno Dni. nat. mill. quingent. sexag. sexto, indictione nona, die uero duodecima mensis Junii. Actum in castro sanctae Crucis, praesent. nob. d Petro de Portis, ser. Joanne Pontharo et Paulo Leban, testibus.«

Valentin Poberač [»Poberaz«] proda za 50 rajnšev plemenitemu Melhioru Obernburger-ju de Rotlseg, oskrbniku [»flegaro«] pri Sv. Križu, kos zemlje v »Canuglach«, od katere je treba grofu Frančišku a Turri na račun desetine in gorskega peneza [»perchpfening«] odrajovali po 24 solidov, kar je razvidno iz pogodbe z dne 6. novembra leta 1547., sklenjene med Petrom Poberačem, očetom tu imenovanega Valentina, in pa grofom⁷²⁾, ter kos travnika blizu prej omenjene zemlje, od katerega je treba grofu dajati po 18 solidov na račun desetine in gorskega peneza.

Notar: Josephus Kelbd.

Št. 187.

1566, dne 4. oktobra. Prapotno.⁷³⁾

»Anno mill. quingent. sexag. sexto, indictione nona, die vero 4° mensis Octobris in villa Prapotti s. domi monasterii maioris s. Marie in Valle Civitatis Austriae.«

⁷²⁾ Gl. št. 176.

⁷³⁾ Prapotno (Prepotto) je vas v Italiji tik meje blizu slovenske vasi Mirnika ob Idriji.

Hilarij Pavlinčič iz Biljane [»Hellarus Paulincigh de Bigliana«] ter njegova soproga Landrussa (?), hči rajnkega Matije Tomažiča iz Vedrijana [»Thomasigh de Vidrignano«], prodasta z dovoljenjem gospe matere Stelle de Melso, opatice zgoraj imenovanega samostana, za 150 cekinov Mihaelu Klavdu iz Vedrijana [»Michaeli Claudio de Vidrignano«] neko zemljišče v vasi Vedrijanu⁷⁴⁾ z borjačem, ki se tik njega nahaja [»unum terrenum situm in villa Vidrignani . . . cum bayartio contiguo«], in sicer zato, ker ga sama zarad uboštva ne moreta obdelovati in tudi ne od njega dajati vsakoletne najemnine. Ta najemnina znaša štiri posode [»urnas«] vina, dva pezonala⁷⁵⁾ kovanja ter 40 puranov z jajci vred ter se mora rečenemu samostanu odrajtovati v Čedadu. Meje imenovanemu borjaču so na eni strani javna pot, na spodnji ronk ali brajda [»roncus sive brayda«] navedenega zemljišča ter na nasprotni borjač Simona Jernejčiča [»bayartius Simonis Harneycigh«]

»Presentibus Leonardo Bulbili decano Prapotti, Anderlo Cosiz de Crasna⁷⁶⁾ ac Josepho Paulincigh nepote predictorum iugalium testibus.«

Dne 5. oktobra istega leta si je Hieronim Nicolettus kot poslanec kupca Mihaela Klavda na licu mesta v Vedrijanu ogledal rečeno zemljišče ter postavil kupca v njegovo posest, kjer je bilo več prič navzočih. »Presentibus viris Joanne et Stephano eius nepote fabris muratoriis de villa Lugani territorii Mediolanensis ad presens has partes incolentibus, Primosio Rutar de Tulmino, Josepho nepote Paulincigh et dictis iugalibus testibus.«

Notar: Bean Nicolettus.

Št. 188.

1568, dne 3. januarja. Gradec.

Karol, nadvojvoda avstrijski itd., dovoli Jakobu von Attimis, svojemu glavarju v Gradišču, potem Ivanu Cobenczl-u von

⁷⁴⁾ Vedrijan, vas v goriških Brdih od Šmartna proti severozahodu.

⁷⁵⁾ En korminski pezonal je imel 15 litrov.

⁷⁶⁾ Krasno, vas od Vedrijana proti severovzhodu.

Prosegg, svojemu dvornemu tajniku, ter Antonu Panizoll-u, meščanu gradiščanskemu, da smejo na njegovem svetu pri Maranu [»Marän«]⁷⁷⁾ napraviti soline na takem kraju, ki se jim zdi primeren. Ker bodo imeli z napravljanjem solin mnogo izdatkov, zato ne bodo v prvih treh letih dajali nobenega davka; še le potem so dolžni odrajtovati deseti del narejene soli ter druge davščine, katere je treba dajati od solin. V Maranu ali pa ondotni okolici ne sme nihče narediti kakih drugih solin; tudi ne sme nihče tja prinašati tuje soli.

(Izv. list. na perg. z enim odtrganim pečatom.)

Št. 189.

1568, dne 6. avgusta. Gorica.

»Anno nat. 1568, indictione vndecima, die uero Ueneris sexta mensis Augusti. Actum Goritiae officio cancellariae terrae, praesent. nob. d. Nicolao Saurgnano, d. Antonio Salatheo et d. Mathia Riauiz, omnibus Goritiae habitantibus, testibus.«

Frančišek, sin rajnkega Jakoba Leonarda iz Korone, proda za 114 cekinov, cekin po šest liber, Andreju de Atthimis, patriciju goriškemu, štiri njive pri Koroni, od katerih se desetina odrajtuje oglejskemu kapitolu.

Notar: Arsenius Romanus de Gradisca notarius et terrae Goritiae cancellarius.

Št. 190.

1570, dne 8. decembra. Gradec.

Karol, nadvojvoda avstrijski itd., naznanja, da je svojemu podložniku Blažu Štandre-tu [»Stannndree«] in njegovim zakonskim dedičem prodal svojo kmetijo pri Št. Petru⁷⁸⁾ v gallen-

⁷⁷⁾ Marano, kraj od Ogleja proti zahodu, dandanes na zemlji italijanske države.

⁷⁸⁾ Tu omenjeni Št. Peter je na Góličah blizu Sv. Gore na Kranjskem in Gallenberg je pri Čemšeniku.

berškem gospostvu, katera je sedaj zastavljena dedičem rajnkega barona Ivana Jurija pl. Lamberga. Od te kmetije se mora na leto v njegovo (nadvojvodovo) gallenberško gospostvo dajati po 24 krajcarjev, potem eno mero [»masz«] ovsa in eno kokoš. — Ako bi Blaž Štandre ali pa njegovi dediči prodali to kmetijo komu drugemu, naj se to zgodi z vednostjo in dovoljenjem tistega, ki ima gallenberško gospostvo v zakupu. Tudi naj takrat prodajalec plača deseti penez (10%), kupec pa dvajseti penez (5%) zakupniku ali pa oskrbniku rečenega gospostva od tiste vsote, za katero bi se kmetija prodala. Pol rajnša naj se plača za napravljanje kupnega pisma.

(Izv. list. na perg. z enim visečim pečatom.)

Št. 191.

1570, dne 8. decembra. Gradec.

Karol, nadvojvoda avstrijski itd., naznanja, da je svojim podložnikom Matiji Skobl-u [»Scobl«], Janšu Gale-tu, Simonu Simoniču in Matiji Jerovšku ter vsem njih dedičem prodal svojo kmetijo, imenovano »Sakhrastianhueben« pri Sv. Urhu [»zu Sannt Vlrich«]⁷⁹⁾ v gallenberškem gospostvu, katera je sedaj zastavljena dedičem rajnkega barona Ivana Jurija pl. Lamberga. Od te kmetije se mora na leto v njegovo (nadvojvodovo) gallenberško gospostvo dajati po 48 krajcarjev, potem eno mero ovsa in eno kokoš. — Ako bi imenovani podložniki ali pa njih dediči prodali to kmetijo komu drugemu, naj se to zgodi z vednostjo in dovoljenjem tistega, ki je zakupnik ali pa oskrbnik gallenberškega gospostva. Tudi naj takrat prodajalec plača deseti penez (10%), kupec pa dvajseti penez (5%) zakupniku ali pa oskrbniku rečenega gospostva od tiste vsote, za katero bi se kmetija prodala. Pol rajnša naj se plača za napravljanje kupnega pisma.

(Izv. list. na perg. z enim visečim pečatom.)

⁷⁹⁾ Sv. Urh je na Ravnem, vzhodno od Zagorja ob Savi.

Št. 192.

1574, dne 2. novembra. Gradec.

Karol, nadvojvoda avstrijski itd., potrdi Leonhartu von Athimis, svojemu svetovalcu in glavarju na Reki [=zu Sannt Veit am Phlaumb«], račune o dohodkih in izdatkih v pazinski grofiji [=Grafschafft Mitterburg«] za dobo dveh let in 36 tednov, to je od sv. Jurija 1571 pa do konca leta 1573.

Dohodki so znašali 14977 gld. 24 kr in dva peneza v gotovini, potem 4534 spudov [=Spodi«]⁸⁰⁾ pšenice, 13416 spudov rži, ječmena, ovsa, pirjevice, prosa in sirka, 137 spudov boba, graha [=Arbais«] in fižola ter 6304 spudov vina. Vsi izdatki so znašali 15965 gld. in 52 kr. v gotovini. Med drugim se je denar izdal za komisije zarad upornih podložnikov, potem za vojaštvo itd. Žito in vino se je deloma poprodalo, deloma pa oddalo provijantnemu mojstru za hrano (vojaštvu). Ker so izdatki za 988 gld. in 27 kr. večji kakor dohodki, se ta primanjkljaj pokrije, ko se poterjajo razni zastanki.

(Izv. list. na perg. z enim visečim pečatom. Na listini, ki je jako poškodovana, je lastnoročni podpis nadvojvoda Karola.)

Št. 193.

1574, dne 18. novembra. Bilje.

>Anno nativ mill. quingent. septuag. quarto, indict. secunda, die Jouis decimo octauo mensis Nouembris. Actum Bilgiae in domibus hereditaris q. mag^{ci} dni Georgii de Edling, praesent. Simone Baptistich⁸¹⁾ et Petro Posnich⁸²⁾, ambobus de Bilgia, testibus.«

Andrej de Atthimis iz Gorice, Hanibal baron de Ech in pa Jakob de Orzono so bili poroki Juriju de Edling, ki je bil

⁸⁰⁾ Spud (spodium) je neka mera za tekočino in suho robo v pazinskem okraju ter drži kakih 60 litrov.

⁸¹⁾ T. j. Batistič.

⁸²⁾ T. j. Poznič.

grofu Juriju a Turri, glavarju goriškemu, dolžan 400 goldinarjev, od katerih bi bil dolžnik moral tudi plačevati obresti po 10%, kar je razvidno iz pisma z dne 19. avgusta leta 1569. Ko je pozneje Jurij de Edling umrl, je bil njegov sin Baltazar pripravljen poplačati ta dolg z obrestmi vred. Ker pa ni imel novcev, je prodal Andreju de Atthimis veliko hišo v gorenji Gorici [»in superiori Goritia«], ki je segala na vzhodu do »placa« [»platea«], na jugu do neke hišice Edlingovih dedičev, na zahodu do javne poti in na severu do hiše rajnkega Erazma pl. Taitenhouer-ja.

Notar: Christophorus Suardus Goritiensis.

(Listina je na eni strani poškodovana.)

Št. 194.

1574, dne 18. novembra. Bilje.

(Isti datum in iste priče, kakor pod št. 193.)

Plemeniti Baltazar de Edling, sin rajnkega Jurija de Edling, podeli Andreju de Atthimis, patriciju goriškemu in svojemu sorodniku, svojo hišico, katera mu je pripadla, ko je s svojimi brati razdelil očetovo zapuščino. Ta hišica, ki je bila nekdanja lastnina rajnkega Erazma pl. Teinthover-ja, se nahaja v gorenjem delu Gorice [»in terra superiori Goritiae«]. To je rečeni Baltazar storil zato, ker mu je Andrej de Atthimis izkazal mnogo dobrot.

Notar: Christophorus Suardus Goritiensis.

Št. 195.

1575, dne 12. marca. Gorica.

»Raymondo della Torre barro et conte di Valsasina« dovoli Ulvinu, sinu rajnkega Bernardina Frari-ja iz Gorice, da proda eno hišo in njene pritekline v Gorici, ki meje na vzhodu do hiše njegove (grofove) kapele [»la casa della mia Capella«], na jugu do hiše Jurija Savletiča, na zahodu do javne poti in

nasproti gorovju (proti severu) do trga Travnika [»piazza al Traunich a le montagne«].

Notar: Arsenius Romanus.

(Pripis v italijanskem jeziku k listini z dne 18. aprila istega leta, gl. št. 196.)

Št. 196.

1575, dne 18. aprila. Gorica.

»Anno 1575, indictione tertia, die vero Luna 18^a mensis Aprilis, actum Goritiae inter cancellariae terram, present. Antonio Causato, Lainko a Canipa hospite et Joanne officiali, omnibus Goritiae habitantibus, testibus.«

»Magister Bulfangus del Frari, murator«, proda za 102 cekina, cekin po šest liber, Blažu Krašič-u [»Blasio Crasig«] kos zemlje na goriških tleh [»in terra Goritiae«], ki sega do mestnega obzidja [»ad menia Goritiae«], do hiše magistra Kristofora mizarja [»magistri Christophori tislari«] ter do hiše Avguste, vdove po rajnkem magistru (mojstru) Mihaelu. Od te zemlje je treba na leto plačevati Rajmundu a Turri grofu Valsasina [»Raymondo a Turri comiti Vallis Sasinae«] kot fevdnemu gospodu po 25 solidov. Kupec je ostal prodajalcu 62 cekinov dolžan, drugo je plačal.

Notar: Arsenius Romanus de Gradisca notarius et terrae Goritiae cancellarius.

Št. 197.

1576, dne 22. januarja. Dobrova.⁸³⁾

»Anno mill. quingent. septuag. sexto, indict. quarta, die vero vigesimo secundo mensis Januarii. Actum in Dobra in domibus magistri domini Federici de Colloretto.«

Federicus de Colloretto prepusti zase in za svoje brate Leonardu Zaletelu iz Biljane [»Leonardo Saletheo de Bigliana«]

⁸³⁾ Dobrova je vas v goriških Brdih.

kos travnika v okolici biljanski v kraju, Pečica imenovanem [»in pertinentiis Biglianae in loco dicto Picciza«], ki meri en kamp ter donaša po en voz sena. Ta kos sega do polja Gašperja iz Kozane, potem do polja rečenega Leonarda Zaletela, do brajde Baldasarja Zaletela iz Biljane ter do vode, Potok [»potoc«] imenovane. Tudi mu da eno brajdo v isti okolici tik rečenega Potoka v kraju, »Theya« imenovanem.

Zato pa Federicus de Colloretto dobi od imenovanega Leonarda kos zemlje, ki meri pol kampa ter leži v biljanski okolici v kraju, Oros (?) imenovanem, potem tri kose zemlje v vipolški okolici v kraju, ki se zove »Haunen«, ter pol kampa oranice v biljanski okolici v kraju, ki se zove »Orifica«.

Notar: Jacobus Petrusius.

Št. 198.

1578, dne 30. aprila. Kormin.

»Anno mill. quingent. septuag. octavo, indictione quinta (sic), die vero ultimo mensis Aprilis, actum Cormoni in cortino habitationis ser. Baptistę Castellani, presentibus ibidem testibus infrascriptis.«

Baptista Kastelan [»Castellanus«] proda za 30 cekinov, cekin po šest liber, Jožefu Rici-ju iz Gorice [»Josepho Ricio de Goritia«] neko s trtami zasajeno polje v korminski okolici v kraju, ki se zove Cesariolla, s pogojem, da ga more njegov (Baptistov) brat Avguštin Rosa iz Vidma, ki je uradnik v Korminu [»officianti Cormoni«], od rečenega Ricija za isto ceno zopet kupiti, ako bi hotel.

»... presentibus ibidem dno. Leonardo Sattarino de Utino et magistro Dominico Cerdone q. magistris Blasii de Portis, testibus.«

Notar: Leonardus Cisterninus.

Št. 199.

1579, dne 20. julija. Gradec.

Karol, nadvojvoda avstrijski itd., podeli gospodu Kobencu iz Proseka [»Kobenczl von Prosegg«], svojemu tajnemu svetovalcu, komornemu predsedniku in vitezu nemškega reda, pogorelo hišo in pa pripadajoči vrt v gorenjem delu goriškega mesta [»in der obern Stadt Gorcz«]. To hišo z vrtom naj Kobenc odslej obdrži kot svojo lastnino, s katero lahko stori, kar hoče. Ako bi on ali pa njegovi nasledniki na novo postavili to hišo, ne smejo je brez njegovega (nadvojvodovega) dovoljenja narediti višje, kakor je bila prej.

(Izv. list. na perg. z enim visečim pečatom.)

Št. 200.

1586, dne 6. februvarja. Gorica.

Anno nat. mill. quingent. octog. sexto, indictione quarta decima, die Jouis sexta mensis Februarii. Actum Goritiae in domo habitationis magnifici domini Christophori Rassauri.«

Christophorus Rassauer proda za 500 goldinarjev, goldinar po štiri libre in deset solidov, duhovniku Ivanu Slokoviču, župniku v Trnovem v premski sodnji [»sacerdoti dno. Joanni Slocouichio parochio Ternouae iurisdictionis Praemi«], tri zemljišča na trnovski zemlji [»tria terrena sita in territorio Ternouae«], eno zemljišče »in territorio Semili«⁸⁴⁾ v isti sodnji ter eno zemljišče v Hárijah v podgrajski sodnji [»in territorio Cariae iurisdictionis Castri noui«]⁸⁵⁾.

»Praesent. ser. Francisco Torossio aurifice et ciue Gori-tiensi, ser. Venturino Aloysio, Mathia Ocretich de Casta-

⁸⁴⁾ Seml se je zval neki dvor, ki je bil od Ilirske Bistrice pol ure oddaljen. Gl. Valvasor, Ehre des H. Krain, III, 135.

⁸⁵⁾ Harije je vas na Notranjskem med Trnovim in Podgradom.

neaucia⁸⁶⁾ incola Bistriciae⁸⁷⁾ et Michaele Gorsa de Cassesio⁸⁸⁾,
testibus. «

Notar: Joannes Nimis de Nemis.⁸⁹⁾

Št. 201.

1586, dne 7. februvarja. Gorica.

»Anno mill. quingent. octog. sexto, indict. quarta decima,
die Veneris septima mensis Februarii. Actum Goritiae in aditu
domus habitationis magnifici domini Christophori Rassauri. «

Christophorus Rassauer izjavlja, da je od Ivana Slokoviča,
župnika trnovskega, prejel 25 goldinarjev na račun kupnine
prejšnjega dne.

»Praesent. ser. Blasio Sellaruto, ciue Goritiensi, et Mathia
Ocretich de Castaneaucia, incola Bistriciae, testibus. «

(Pripis k listini z dne 6. februvarja 1586. Gl. št. 200.)

Št. 202.

1586, dne 9. februvarja, Gorica.

»Anno nat. mill. quingent. octog. sexto, indictione quarta
decima, die dominica nona mensis Februarii. Actum in arce
Goritiae. «

Ivan Slokovič [»Sloconichius«,], župnik trnovski v premski
sodnji, je dobil od Leonarda de Athimis, nadvojvodskega
svetovalca in namestnika goriškega [»locumtenenti Goritiae«,],
v fevd tistih pet zemljišč, katera je tri dni prej kupil od
Krištofora Rassauerja.

»Praesent. Leonardo Barazuto tibicine, Georgio Blanda et
Josepho Redingo, aurificibus et ciuibus Goritiensibus, testibus. «

(Pripis k listini z dne 6. februvarja 1586. Gl. št. 200.)

⁸⁶⁾ Kostanjevica je vas na Krasu v komenskem okraju.

⁸⁷⁾ Ilirska Bistrica na Notranjskem.

⁸⁸⁾ Koseze, vas od Ilirske Bistrice proti jugu.

⁸⁹⁾ Nimis (slov. Neme), vas v Furlaniji blizu Tarcenta.

Št. 203.

1588, dne 24. julija. Gradišče (ob Soči).

Ženitovanjsko pismo med Petermanom von Gebweiler zu Lörrach in Marto, hčerjo Andreja Atthemsa zum Pötschenstain⁹⁰⁾, svetovalca avstrijskega nadvojvoda Karola in oskrbnika [»Verwalter«] grofije gradiščanske, ter njegove soproge Akurzije, rojene pl. Sauorgnan⁹¹⁾. Marta je dobila za doto 1000 goldinarjev, njen soprog jej je še pripisal 1000 gld. ter jej tudi dodal 500 gld. jutrnje, kar znaša skupaj 2500 gld.

Priče: Grof Jurij vom Thurn, zum Creutz vnd Valsäsina, dedni deželni hofmajster kranjske kneževine in Slovenske marke, tajni svetovalc avstrijskega nadvojvoda Ferdinanda, komornik, najvišji glavar in deželni vojvoda (vogt) prednjeavstrijskih dežel v Gorenji Alzaciji, svetovalc avstrijskega nadvojvoda Karola, glavar tolminski itd., dalje plemeniti Mihael von Rappenberg zu Öttinghen, ženinov bratranec, ter Hans Albrecht von Gebweiler zu Lorrach, ženinov brat.

(Izv. list. na perg. s tremi visečim in enim odtrganim pečatom.)

Št. 204.

1589, dne 14. julija. Gorica.

»Anno nativ. mill. quingent. octog. nono, indict. secunda, die Veneris quarta decima mensis Julii. Actum Goritiae in domo habitationis clariss. d. Leonardi de Athimis, archid. cons. et praefecti sancti Viti Fluminis.«⁹²⁾

Klavdija, nekdanja soproga rajnkega Josipa Ricci-ja, meščana goriškega, sedaj pa žena Matije Persa, tudi meščana goriškega, proda z dovoljenjem svojega soproga za 220 cekinov, cekin po

⁹⁰⁾ Beseda Pötschenstain ali Petzenstein je sestavljena. Prvi del Pötschen ali Petzen je nastal iz besede »Peč«. Tako se zove vas južno od Gorice, kjer so Attemsi nekdanj imeli svoja posestva.

⁹¹⁾ Cfr. št. 178.

⁹²⁾ Sanctus Vitus Fluminis je Reka na Hrvaškem.

šest liber, rečenemu Leonardu eno njivo, potem eno brajdo, ki meri dva kampa, ter še eno njivo, vse to v korminski okolici.

Praesent. nobili dno. Josepho Moscono, Antonio Dugaro et Bernardino Juliano, militibus ad praesidium terrae Goritiae, testibus. ◀

Notar: Joannes Nimis de Nemis.

Št. 205.

1591, dne 29. aprila, Gradec.

Ernest, nadvojvoda avstrijski itd., naznanja, da je že rajnki avstrijski nadvojvoda Karol, njegov bratranec⁹³⁾, dovolil Krištofu Portner-ju, da kupi na Kranjskem ležeči gradič Höflein, katerega je nekdej imel Jurij Höfer, bivši kranjski vicedom⁹⁴⁾, potem zraven ležečo pristavo ter poltretjo kmetijo. — Nadvojvoda Ernest pravi, da naj imenovani Portner obdrži rečena posestva kot svojo lastnino, za katera je plačal 700 gld., in sicer 300 gld. za gradič, 400 gld. pa za ostalo.

(Izv. list. na perg. z enim visečim pečatom. Lastnoročni podpis nadvojvoda Ernesta.)

Št. 206.

1591, dne 30. avgusta, Gradec.

Ernest, nadvojvoda avstrijski itd., naznanja, da je že njegov bratranec, rajnki nadvojvoda Karol, dal spodaj naštetu posestva v fevd Ivanu Cusman-u kot fevdnemu nositelju za Klaro Holzäpfel. Sedaj on (nadvojvoda Ernest) podeljuje te fevde otrokom Ivana Cusmana, namreč Gašperju, Jakobu, Klari in Tadri, da jih obdrže in uživajo tako, kakor je fevdna navada po goriški grofiji, po korminskem gospostvu in po Krasu. Od posestev naj vsako leto v vipolškem uradu [»Wipelsach«] pla-

⁹³⁾ Ernest ni bil bratranec, temuč nečak nadvojvoda Karola.

⁹⁴⁾ Gl. št. 183.

čujejo davka po pol marke oglejskih penězov, od dvora pa v goriškem uradu po 12 novih penězov. Ti fevdi so zemljišče, hiša, štiri njive in dva travnika v Korminu ter dvor [»hofstatt«] pri velikih vratih goriškega mesta tam, kjer drži pot proti bivališču Matevža pl. Thurna, ter sega na gorenjem koncu do hiše Ambroža Pipo in na dolnjem do mestnega obzidja.

(Izv. list. na perg. z dvema odtrganima pečatoma.)

Št. 207.

1595, dne 6. oktobra. Gradec.

Ferdinand, nadvojvoda avstrijski itd., naznanja, da je že njegov bratranec, rajnki nadvojvoda Ernest⁹⁵⁾, njegovemu komornemu tajniku Karolu Zenngraf-u zaradi njegovega zvestega službovanja potrdil lastninsko pravico do tistih kmetij v Podgori v goriški grofiji, katere je že rajnki cesar Ferdinand leta 1541. podelil svojemu ondotnemu podložniku Matiji Perku in njegovima sinovoma Ivanu in Jakobu. — Te kmetije je od sinov Matije Perka kupil imenovani Karol Zenngraf. — Nadvojvoda Ferdinand pravi, da iz nova potrjuje Karolu Zenngrafu pravico do omenjenih kmetij, od katerih je treba vsako leto v goriškem uradu plačevati predpisani davek. Ako bi hoteli on ali pa njegovi dediči te kmetije prodati, naj se to zgodi z vednostjo in dovoljenjem njegovega urbarnega uradnika ali pa zakupnika v Gorici. Tudi naj takrat prodajalec plača deseti peněz (10%) od tiste vsote, za katero bi se posestvo prodalo. Pol rajnša naj se plača za napravljanje kupnega pisma.

(Izv. list. na perg. z enim odtrganim pečatom.)

⁹⁵⁾ Nadvojvoda Ernest, sin rimskega cesarja Maksimilijana II., je umrl dne 20. februarja leta 1595. Njegov bratranec Ferdinand je bil sin nadvojvoda Karola, ki je vladal po Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Goriškem.

Št. 208.

1600, dne 5. julija. Gradec.

Ferdinand, nadvojvoda avstrijski itd., naznanja, da mu je Herman von Attimis, njegov svetovalec in komornik, od tistih posestev in desetih, katere sta imela rajnki grof Franc von Thurn in pa rajnki njegov (Hermanov) oče Jakob von Attimis v zakupu, plačal od treh let, namreč od sv. Jurija 1586, pa do sv. Jurija 1589, dolžno zakupnino, ki je znašala 1268 goldinarjev in dva krajcarja.

(Izv. list. na perg. z enim odtrganim pečatom. Na listini je lastnoročni podpis nadvojvoda Ferdinanda.)

Št. 209.

1606, dne 12. avgusta. Gradec.

Ferdinand, nadvojvoda avstrijski itd., naznanja, da je njegov svetovalec in komornik Herman baron Atthembs kupil od njega neko hišo z vsemi priteklinami, spadajočo pod kriško gospostvo v pokneženi grofiji goriški. To hišo sta prej kupila Simon in Jakob Pirjevec [»Perriauicz«]; a ker se nista ravnala po kupni pogodbi in tudi ne odrajtovala davka, so jo njuni dediči morali odstopiti dolenjeavstrijski vladi.

(Izv. list. na perg. z enim odtrganim pečatom.)

Št. 210.

1608, dne 16. aprila. Gorica.

»In Christi nomine, amen. 1608, indict. 6ta, die autem Mercurii 16. mensis Aprilis. Actum Goritiae domi habitationis infrascripti d. emptoris, present. ibidem d. Josepho Scalletario, d. Joanne Baptista Momagnino et Gregorio Pricaro, civibus Goritiae, testibus.«

Jurij Padrizetus iz Ločnika proda za 69 cekinov, cekin po šest liber, goriškemu meščanu Ivanu Jakobu Vintariju neko

oranico pri Ločniku v kraju, ki se zove »Drio il Zecinic«, Od te zemlje se na leto odrajtuje cerkvi sv. Jurija v Ločniku po en pezonal pšenice goriške mere, desetina pa gospodom Cernoza imenovanim. Rečeno oranico sta cenila Kocijan Farchus iz Ločnika, katerega je izvolil imenovani Jurij, ter Luka Kocijančič, iz Podgore, katerega je izbral omenjeni Vintaria.

Notar: Leonardus Leonardutius.

Št. 211.

1615, dne 21. marca. S. I.

Karl von Schrottenpach, glavar in vicedom poknežene grofije celjske, naznanja, da mu je plemeniti Rajmund von Dornberg zu Stermal (Strmol), njegov oskrbnik celjskega glavarstva in vicedomstva, izročil račun za leto 1611. in 1612., iz katerega je razvidno, da so davčni dohodki znašali 21.311 gld., 53 kr. in $3\frac{1}{2}$ peneza, izdatki pa 21.081 gld., 44 kr. in 2 peneza. Ostanek 230 gld., 9 kr. in $1\frac{1}{2}$ peneza, vsak goldinar = 15 reparjev [»Patzen«] = 60 kr., naj se vpiše na dobro v računu za leto 1613.

Št. 212.

1617, dne 30. junija. Ljubljana.

Bernhardin Barbo zum Waxenstain vnd Hasperg, avstrijskega nadvojvoda Ferdinanda vojni svetovalec, izročā vsled ukaza imenovanega nadvojvoda z dne 23. aprila istega leta Krištofu Portner-ju zu Höfflein vasi Iško Loko in Matenjo [»Yglackh vnd Mathesdorff«], kateri sta se temu za 1700 goldinarjev zastavili.

(Izv. list. na perg. z enim odtrganim pečatom.)

Št. 213.

1649, dne 15. marca. Rim.

Papež Inocenc (X.) piše vazalom pičenske cerkve, da je pred kratkim časom njih škofa Antona (barona Marencija)

postavil za tržaškega škofa. Da pa njih cerkev ne bode brez pastirja, potrjuje jim njih izvoljenca Frančiška (Franc. Maksim. Vaccano) za škofa. Nalaga jim, da tega škofa dostojno sprejmejo ter mu izkazujejo dolžno pokorščino.

»Datum Rome apud Sanctam Mariam maiorem anno incarnationis dominice mill. sexcentes. quadrag. octavo⁹⁶⁾, Id. Martii, pontificatus nostri anno quinto.«

Št. 214.

1651, dne 21. julija. Eggenperg⁹⁷⁾.

Ana Marija, poknežena grofinja gradiščanska [»zu Gradiſch«], naznanja, da je rimski cesar Ferdinand III. njenemu rajnkemu soprogu Ivanu Antonu, pokneženemu grofu gradiščanskemu, vojvodu v Krumlovu⁹⁸⁾, knezu v Eggenpergu, grofu v Postojni, gospodu v Ptujem, Radgoni, Arnovžu, Strassu⁹⁹⁾ in Waldsteinu, najvišjemu dednemu komorniku na Štajerskem, najvišjemu dednemu točaju na Kranjskem in v Slovenski marki ter deželnemu glavarju na Kranjskem, prodal rečeno grofijo gradiščansko z vsemi deželnoknežjimi pravicami. Vsled tega je (Ana Marija) javno naznanila, da naj se oglase vsi podložniki, ki imajo v njeni gradiščanski grofiji kake fevde, da se na novo potrdijo. Med drugimi se je oglasila Lukrecija von Athimis, rojena baronesa von Dornberg, po svojem pooblaščenem sinu Hermanu baronu von Athimis ter jo prosila, da bi jej na novo dala v fevd njene kmetije v Moši, v gradiščanski grofiji, katere jej je njen brat Ivan Rajmund baron von Dornberg prepustil kot doto. Iz listine, izdane v Gradcu dne 1. marca 1627., je

⁹⁶⁾ Prvotna beseda na dotičnem mestu je izradirana in nato je tam druga roka zapisala »octavo«. Leta papeževnega vladanja dajo letnico 1649. V tej listini je na nekem mestu tudi beseda »Francisci« izbrisana in namesto nje z drugo roko zapisano »Francisci Maximiliani«.

⁹⁷⁾ Eggenperg je na Štajerskem blizu Gradca.

⁹⁸⁾ Krumlov (Krumau) je mesto na južnem Češkem.

⁹⁹⁾ Arnovž in Strass sta na Štajerskem, tik Mure, severno od Maribora.

razvidno, da je te kmetije dobil v fevd Ivan Rajmund zase in kot fevdni nositelj za svoji sestri Evfrozino Rozino Terencijo ter Ano Katarino. Grofinja Ana Marija izjavlja, da je rečeni Lukreciji na novo potrdila omenjeni fevd.

(Izv. list. na perg. z enim visečim pečatom.)

Št. 215.

1652, dne 31. januarja. Ljubljana.

»Hans Seifridt Portner zum Höfflein« proda svojo graščino v Matenji [»Guett Höfflein«] z nižjim sodstvom ter drugimi priteklinami in pravicami, katere je imel že rajniki njegov oče Krištof Portner, Frideriku grofu Athimiš, gospodu v Sv. Križu, Ločniku [»Lucenis«] in Podgori, deželnemu vicedomu na Kranjskem.

(Izv. list. na perg. z enim odtrganim pečatom.)

Št. 216.

1662, dne 12. marca. Rim.

Papež Aleksander (VII.) piše pičenskemu škofu Frančišku Maksimilijanu (Vaccano) ter mu naznanja, da ga osvoboduje njegovega dosedanjega bremena ter ga postavlja za škofa tržaške cerkve, katera je sedaj brez pastirja.

»Datum Rome apud Sanctam Mariam maiorem anno incarnationis dominice mill. sexcent. sexages. secundo, quarto Id. Martii, pontificatus nostri anno octavo.«

Št. 217.

1662, dne 12. marca. Rim.

Papež Aleksander (VII.) piše Leopoldu, izvoljenemu rimskemu cesarju, ter mu naznanja, da je pičenskega škofa Frančiška Maksimilijana osvobodil njegovega dosedanjega bremena ter ga postavil za škofa tržaške cerkve, katera je sedaj po smrti rajkega škofa Antona brez pastirja.

»Datum Rome apud Sanctam Mariam maiorem anno incarnationis dominice mill. sexcent. sexages. secundo, quarto Id Martii, pontificatus nostri anno octavo.«

Št. 218.

1662, dne 12. marca. Rim.

Papež Aleksander (VII.) piše kapiteljnu tržaške cerkve ter mu naznanja, da je pičenskega škofa Frančiška Maksimilijana osvobodil njegovega dosedanjega bremena ter ga postavil za škofa tržaške cerkve, ki je sedaj po smrti rajnkega škofa Antona brez pastirja. Ob enem nalaga kapiteljnu, da naj imenovanega škofa sprejme kot svojega očeta in pastirja, izkazuje mu dolžno pokorščino in spoštovanje ter naj se ravna po njegovih ukazih in opominih.

»Datum Rome apud Sanctam Mariam maiorem anno incarnationis dominice mill. sexcent. sexages. secundo, quarto Id. Martii, pontificatus nostri anno octavo.«

Št. 219.

1662, dne 12. marca. Rim.

Papež Aleksander (VII.) piše duhovščini tržaške cerkve zastran novega tržaškega škofa Frančiška Maksimilijana skoraj enako pismo, kakor kapiteljnu. (Gl. št. 218.)

»Datum Rome apud sanctam Mariam maiorem anno incarnationis dominice mill. sexcent. sexages. secundo, quarto Id. Martii, pontificatus nostri anno octavo.«

Št. 220.

1662, dne 12. marca. Rim.

Papež Aleksander (VII.) piše prebivalcem tržaškega mesta in tržaške škofije zastran novega tržaškega škofa Frančiška

Maksmilijana skoraj enako pismo, kakor kapiteljnu in duhovščini.
(Gl. št. 218.)

>Datum Rome apud sanctam Mariam maiorem anno incarnationis dominice mill. sexag. secundo, quarto Id. Martii, pontificatus nostri anno octavo.*

Št. 221.

1739, dne 28. novembra. Gorica v palači Friderika grofa Lanthieri-ja.

Ženitovanjsko pismo, katero sta napravila Sigismund grof Atthembs, sin Ivana grofa Atthembsa in njegove soproge Elizabete, rojene Coronini, ter Marija Josipina Frančiška, hči Friderika grofa in barona di Schönhauss, gospoda v Vipavi in Rihenbergu, ter njegove soproge Marije Frančiške Konkordije, rojene grofice d' Aufsess.

Na listini so podpisani: Josipina grofinja Lanthieri, Sigismund grof Atthembs, Friderik grof Lanthieri, Marija Frančiška Konkordija grofinja Lanthieri, Elizabeta grofinja Atthembs, Franc Ignac grof Atthembs, Ludovik grof Atthembs, Ivan Anton grof Rabatta, Ivan Krstnik grof Edling, Julij Friderik baron Terzi.

(Izv. list. na perg. z enim pečatom.)

Št. 222.

1766, dne 13. junija. Rim.

Papež Klement (XIII.) podeli članom bratovščine sv. Notburge pri podružniški cerkvi sv. Nikolaja v Mavhinjah [•in Mauchigna•]¹⁰⁰⁾ pod nekaterimi, v listini naštetimi pogoji popolne odpustke.

¹⁰⁰⁾ Mavhinje se zove vas na Goriškem med Devinom in Komnom.

Nekaj kamenitih spomenikov v Ljubljani.

Viktor Steska.

Dr. Ilg je, popisujoč ljubljanske umetnine (Mitth. d. Centr. Comm. 1884), naštel tudi kamenite spomenike v obližju sv. Jakoba. Tu imenuje relief sv. Krištofa iz dobe ok. l. 1550. (vzidan

Vrata na Bregu št. 18 v Ljubljani.

v hišo Florijanske ulice števil. 1), relief iz peščenca, predočujoč Kristusa na križu z Marijo in sv. Janezom (Stari trg št. 22) in portal s kiparskim okrasjem (Stari trg št. 13).

Kot tujec v mestu je pa več znamenitih kiparskih izdelkov prezrl. Dostaviti nam je torej nekaj starih spomenikov:

Medaljon Matere Božje s sv. Rokom in sv. Boštijanom v nekdanji Robbovi hiši (Sv. Jakoba trg št. 3). Ker so hišo porušili, hrani te kiparske izdelke g. Tschada.¹⁾

Plitki relief: Marija z Jezuškom v naročju in sv. Janezom Krstnikom, v veži na Starem trgu št. 24.

Portal hiše na Bregu št. 18. Ker je bila sobana v drugem nadstropju slikana l. 1734, utegne biti portal iz približno iste dobe, torej iz srede 18. veka.

Portal in glavi dveh nemških suličarjev v hiši Mestni trg št. 9.

Jako viden spomenik minulih časov je vodnjak pri sv. Florijanu, vzidan v steno ob zvoniku. Ta vodnjak je bil prej prizidan zahodnji steni nekdanje redute. Bržkone so ga postavili krog l. 1780., ko so odpravili Herkulov vodnjak na trgu pred reduto. Znano je, da je l. 1774. pogorela stara jezuitska gimnazija. Ko so to poslopje pozneje popravljali, so mu omislili nov okras v podobi tega vodnjaka.²⁾ L. 1862. so ga prenesli k sv. Florijanu, kar spričuje tedaj dostavljeni napis:

ECCE AQUA! BIBENDAM CONSVL PROPINAT.

Načrt temu spomeniku je očitno povzet po »porta maggiore« v Rimu iz prvega veka po Kristusu. Glavo, školjko in vodojem je pa kipar pridejal v baročnem slogu. Vodnjak spada torej v klasicistovsko dobo. Takih spomenikov je na Kranjskem malo. Tega spomenika pa ne smemo zamenjati s Herkulovim vodnjakom pred nekdanjim jezuitskim učiliščem.³⁾ Žal, da nam ni nič natančnejšega znanega o tem zanimivem spomeniku.

Najstarši kameniti spomenik bi pa utegnil biti vzidan v cerkev sv. Jakoba, in sicer v zunanjo gotiško podpornjo ob prezbiteriju. Na eni strani je reliefna podoba sv. Ane z Marijo

¹⁾ Glej Dom in Svet. 1902, 677, 736.

²⁾ I. Vrhovec: Die w. Hauptstadt Laibach, 70.

³⁾ Prim. Izvestja m. dr. za Kranjsko. 1900. 174 id.

in Jezuščkom (sebdritt), na drugi strani je pa gotiški napis. Relief ni sicer v umetniškem oziru nič posebnega, pa je zanimiv, ker je morda edini kameniti »sebdritt« po naših krajih. Lesenih takih izdelkov je še nekoliko ohranjenih na pr. v škofijskem muzeju s Trate iz l. 1518., v župnišču v Kranju itd.

Napis v gotiških črkah se tako glasi:

Als man zelt nach cristi gepurt Tau
sent fümfhundert und acht jar hab
ich Michl Preimberger dierzeit kaiser
lichen Maiest(et Pfl)e ger auf Grafenwa
rt zu Kostl an (der Kulp als Pf)leger angenommen
mit namen Greger Gumppler. Derselb
übltäter mich Preimberger maichlich an
alle ursach haimlich gefangen und in
Thuren gelegt deswillen mich umb
mein leben zu bringen. Also ruft ich
die heilige Frau Sand Anna an die
mich aus meiner fangenub erledigt
hat. Darumb Ich ir diese Capellen ge
lobt hab zu pawen und angefangen
an Gotsleichnab aber anzwelben.

Ta kamen je bil bržkone vzdian v podpornjo tedaj, ko so zidali novo cerkev sv. Jakoba, ki jo je l. 1513 posvetil škof Krištof Rauber. Pozneje je bil ometan z malto, da ga ni bilo mogoče čitati. Še sedaj, ko je izpran, ga ni prav lahko razvozljati. Nekaj delov je okrušenih, zato so dostavljene črke v oklepajih.

O dogodku, ki ga omenja ta napis, je pisal tudi že Valvasor⁴⁾ pri Kostelskem gradu (Grafenwarth): Im Jahr 1514 war allhie Schloßhauptmann der Gregor Gumppler. Diesen hat Her Michel Preimberger Herrn Andreen Harrer vor dem Lands-Recht mit Klage fürgenommen, um daß er, Harrer, sich mit und neben Herrn Georg Gumppler als Bürge verschrieben und versprochen,

⁴⁾ Die Ehre d. H. Krain. XI, 217.

allen den Schaden zu ersetzen, welchen Herr Gumpler dem Herrn Preimberger an seinem Leibe, Ehr und Gut gethan, in dem er ihn, in Keyserl Majest. Schloß Grafenwart persönlich mit mehr andren seinen Helffern gefangen genommen, und gefänglich in einen Thurn geworffen, deß gänzlichen Vorhabens

Vodnjak pri sv. Florijanu v Ljubljani.

und Absehns, daß er ihn mögte um Leib und Leben bringen, ihn daselbst auch genöthigt und gezwungen zu einer unbilligen Verschreibung. Daran er sich doch noch nicht ersättiget, sondern ihm auch alle seine Baarschafft, Gold, Silbergeschmeide, nebst

seiner Vorfahren Kleinodien und andren Sachen hinweggeführt, über das ihm sein Roß gefährlicher Weise und heimlich nicht weit vom Schloß in einen Graben ziehen und erstechen lassen; um damit den Leuten einzubilden, als ob der Preimberger angeritten und unterwegs erschlagen wäre. — Tako poroča Valvasor, ki je to povzel iz izvirnih listin, samo da je več stavkov zmedel. Tudi letnica 1514 se ne vjema z letnico 1508, ki jo zaznamuje spomenik.

Gotiški spomenik sv. Ane pri sv. Jakobu v Ljubljani.

Zanimivo je, da se je Preimberger v svoji stiski zaobljubil vprav sv. Ani na čast postaviti kapelico. Pomniti je namreč, da so tačas po naših deželah pričeli posebno častiti sv. Ano. Na Angleškem se je njeno češčenje povzdignilo od l. 1378, po Danskem od l. 1425, po Nemškem konec 15. veka. Volilni knez Friderik Modri je po povratku iz sv. dežele dal kovati svetinjo z napisom: Hilf Sancta Anna. Od papeža Aleksandra VI.

je l. 1494 dosegel breve, da smejo v njegovi deželi praznovati god sv. Ane kot največji praznik ⁵⁾. L. 1500 je izšel v Avgzburgu njen življenjepis okrašen z lesorezi. Isto dobo se je češčenje sv. Ane tudi pri nas udomačilo. ⁶⁾

Valvasor (XI, 694) na pr. piše o avguštinski cerkvi v Ljubljani: So war auch in diesem Kloster ein Stiftt zu S. Anna von diesen Herren Schnitzenbäumen, in welches Stiftt im

Gotiški napis spomenika sv. Ane pri sv. Jakobu v Ljubljani.

Jahre 1500 Helena von Schnitzenbaum (Hannsen Matscherolls, nochmals Michael Braunspergers Gemahlin) begraben worden.

⁵⁾ Dr. Heinrich Kellner: Heortologie 240.

⁶⁾ Primeri: H. Otte: Handbuch der kirchl. Archäologie 1883. I, 557.

Tudi v stolnici je bila kapela tedaj posvečena sv. Ani. Ko so kopali l. 1703. novi stolnici temelj, so našli pod lepo obsekanim kamnom srebrno svetinjo z napisom⁷⁾:

1519
PETRUS
EPUS TERGES.
ME POSUIT IN
HONOREM MARIAE
ET ANNAE MA-
TRIS EIUS
X. APRILIS.

Lavantinski škof Leonard I. Pewelr je posvetil 26. oktobra 1511 župno cerkev v Cerkljah na Gorenjskem in pet oltarjev. Četrtri je bil posvečen na čast sv. Ani, sv. Krištofu, sv. Primožu in Felicijanu.⁸⁾

V napisu imenovani grad Grafenwart je Kostel ob Kulpi. Bil je last ortenburških grofov. Ko so ti izmrli, so ga podedovali celjski grofi in za njimi (l. 1456.) Habsburžani. Grad je bil naravno tako zavarovan od treh strani od Kulpe, da se ga Turki niso mogli polastiti s silo. Za kratko dobo so si ga prisvojili z zvijačo l. 1578. Sedaj je v razvalinah.

Fotografske snimke, ki ta spis pojasnjujejo, je napravil g. Albert Jeločnik v Ljubljani.

Še nekoliko duhovnikov, rojenih v Kranju.

Spisal Fr. Pokorn.

Kranj je v prejšnjih časih dajal zelo veliko duhovnikov. Mnogo so jih že našli zgodovinarji Koblar (v »Izvestjih« I, str. 11—13; II, str. 58—61; III, str. 25—27; IV, str. 148—155),

⁷⁾ Thalnitscher: Historia Cathedr. Ecclesiae Labac. p. 47.

⁸⁾ Zgodovinski zbornik. 292.

Slekovec (v knjižici »Odlični Kranjci« str. 13—25) in Lavtižar (v knjigi »Zgodovina župnije Kranjske«). Navedem naj tu še nekatere duhovne, ki so bili rojeni v mestu Kranju, in sicer so ti:

Jakob Kranjec (Chrainburger). Leta 1528. je bil vikar pri Sv. Janezu na Peči na Štajerskem.¹⁾

*Andrej Fellman*²⁾ je postal l. 1595. dijakon in kmalu nato mašnik. Leta 1599. je že župnikoval v Gornjem Gradu. Škof Hren ga je 16. februarja 1601 vmestil kot beneficijata sv. Katarine v kranjski župni cerkvi. Dne 14. maja 1601 mu je škof Hren podelil vikarjat sv. Pavla v Savinski dolini, leta 1604. pa župnijo Vransko. Leta 1605. ga Hren imenuje komisarjem braslovškega okraja. Pozneje je bil tudi ljubljanski kanonik in »Notarius publicus« sv. očeta. Pokopan je bil na Vranskem dne 16. marca 1626. Leta 1615. je bil tudi administrator trboveljske župnije.

*Nikolaj Mazi (Masius)*³⁾ je bil posvečen v subdijakona 17. aprila, v dijakona 18. septembra in v mašnika 18. decembra 1604. Župnikoval je v Mošnjah od leta 1614. do 1635.

*Adam Ciperle*⁴⁾ je bil rojen leta 1588, posvečen pa na titel velesovskega samostana v subdijakona 1. marca, v dijakona 22. marca in v mašnika 6. aprila 1613.

*Jurij Krt*⁵⁾ je dobil nižje redove 21. septembra 1612.

Jurij Freudenschus,⁶⁾ ki je dobil, 24 let star, leta 1615. nižje redove in dispenzovan bil super defectu natalium, je postal na titel gornjegrajski dne 19. marca subdijakon, 2. aprila dijakon in 24. septembra 1616 mašnik.

¹⁾ Ign. Orožen: »Das Dekanat Schallthal«, str. 27 in 314.

²⁾ »Izvestja« I, str. 12. — Orožen, II b, str. 42; IV a, str. 110.

³⁾ Ordinacijski zapisnik v Ljubljani.

⁴⁾ Hrenov zapisnik v Ljubljani.

⁵⁾ Hrenov zapisnik.

⁶⁾ Koblar: »Zgodovina Sore« str. 81; Slekovec »Odl. Kranjci« str. 15 in Hrenov zapisnik.

Gregor Rozman,⁷⁾ bakalavrej prostih ved, je prejel tonzuro in nižje redove 17. decembra 1616, subdijakonat na titel gornjegrajskega Marijanskega kolegija 21. septembra 1618, dijakonat 16. marca in mašništvo 30. aprila 1619. Pozneje je služboval v Šoštanju, v Braslovčah, v Dobu, v Šmartinu pri Kranju 9 let in v Stari Loki, kjer je umrl 16. januarja 1664.

*Baltazar Wurser*⁸⁾ je prejel dne 24. septembra 1616, star 24 let, mašništvo; prej je že pomagal kot dijakon v Šmartinu pri Kranju v cerkovni službi. Leta 1618. je župnikoval v Gornjem Gradu in l. 1620. je bil že ljubljanski kanonik. Leta 1627. je dobil župnijo Škocijan pri Turjaku, kjer je ostal do svoje smrti.

*Jakob Starman*⁹⁾ je bil kot pevec in organist v Gornjem Gradu v mašnika posvečen dne 21. septembra 1619, star 26 let. Služboval je v Gornjem Gradu, v Šmartinu pri Kranju, v Mozirju, potem je bil 4 leta vikar pri Trebolu.

*Tomaž Proj*¹⁰⁾ je prejel nižje redove l. 1619., star 23 let.

*Lovrenc Krt (Chert)*¹¹⁾ je prejel tonzuro in nižje redove v Gornjem Gradu dne 18. septembra 1627, star 26 let, subdijakonat 17. marca 1628, dijakonat 21. aprila 1628 in mašništvo 9. marca 1629 na titel kostanjeviškega samostana. Logiko je študiral v Solnogradu. Kapelanoval je v Šmartinu pri Kranju do leta 1633.

*Luka Visinthin*¹²⁾ je prejel na veliko soboto leta 1627. tonzuro in nižje redove.

*Matija Več (Wesh)*¹³⁾ je dobil, 24 let star, tonzuro in nižje redove 7. aprila, subdijakonat 8. aprila, dijakonat 21. aprila 1628 in 9. marca 1629 mašništvo.

⁷⁾ Ordinacijski zapisnik v Ljubljani.

⁸⁾ Kapiteljski arhiv v Ljubljani. — Hrenov dnevnik v ljubljanskem škofijskem arhivu.

⁹⁾ Hrenov zapisnik. — Orožen IV a, str. 166.

¹⁰⁾ Hrenov zapisnik.

¹¹⁾ Hrenov zapisnik.

¹²⁾ Hrenov zapisnik. — Slekovec »Odl. Kranjci« str. 23.

*Janez Rosa (Rossa)*¹⁴⁾ je prejel, 24 let star, kot »Musicus choral, et figural.« tonzuro in nižje redove dne 18. decembra 1627, subdijakonat 17. marca 1628 in mašništvo 9. marca 1629.

*Janez Popal*¹⁵⁾ je prejel, 24 let star, na titel Margarete Koly 21. aprila 1628 subdijakonat, v mašnika so ga posvetili veliko soboto 1629. Župnikoval je v Kropi v letih 1635 do 1650.

*Andrej Novak*¹⁶⁾ je študiral modroslovje, školatično bogoslovje in kazuistiko. Leta 1633. je bil, 26 let star, posvečen v mašnika na titel kranjskega mestnega hospitala. Služboval je v Stari Loki 7 let in v Mošnjah je bil župnik od 1639 do 1676.

*Peter Tomazin*¹⁷⁾, porojen l. 1611., posvečen l. 1634. Služboval je v Šmartinu pri Kranju 2 leti, na Jesenicah 7 let, potem na Koroškem, v Trbovljah, v Križih pri Trziču, v Kropi, umrl je kot redovnik 1. maja 1685.

*Pavel Prestrl*¹⁸⁾. Posvečen je bil l. 1645. Kapelanoval je v Braslovčah do l. 1648., pri Sv. Ilju na Štajerskem je bil vikar do l. 1650., v Gornjem Gradu do 1651, zopet v Braslovčah do 1652, pozneje administrator v Šoštanju 1661—62. Prosil je, da bi prišel nazaj na pliberško kapelanijo.

*Janez Vreček*¹⁹⁾ je bil posvečen l. 1647. na titel vetrinjskega samostana. Kapelanoval je 2½ leti v Trbovljah in nato v Kranju.

*Krištof Popal*²⁰⁾ je bil porojen leta 1623. in posvečen l. 1649. na titel kranjske mestne kamere. Služboval je najprej pri graščaku pod Ljubeljem na Koroškem, potem v Šmartinu pri Kranju, v Cerkljah, zopet v Šmartinu in v Šenčurju. Odtod je šel župnikovat na Bled.

¹⁴⁾ Hrenov zapisnik. — Slekovce: »Odl. Kranjci« str. 23.

¹⁵⁾ Hrenov zapisnik.

¹⁶⁾ Vizitacijski zapisnik iz leta 1665. v škof. arhivu v Ljubljani.

¹⁷⁾ Vizitacijski zapisnik iz leta 1674.

¹⁸⁾ Orožen, V., str. 349.

¹⁹⁾ Vizitacijski zapisnik.

²⁰⁾ Vizitacijski zapisnik iz leta 1665.

*Primož Peer*²¹⁾ je študiral v Ljubljani retoriko in kazuistiko, v mašnika je bil posvečen leta 1648. Kapelanoval je v Svibnem 5 let, v Šmartinu pri Kranju 4 leta in odtod je šel za vikarja v Šmihel v Junsko dolino.

*Jakob Erjavec*²²⁾ je bil v mašnika posvečen v Ljubljani l. 1651. na titel kamere kranjskega mesta. Služboval je v Stari Loki 1 leto, kamor je bil prišel z Jesenic, dalje v Trbovljah, na Sori, na Vrhniki in v Lučah. Naposled je župnikoval v Ihanu, kjer je umrl 14. junija 1684, star 57 let.

*Mihael Boncelj*²³⁾ porojen 23. septembra 1631, je študiral retoriko in kazuistiko v Ljubljani 2 leti in bil posvečen v mašnika leta 1656. na titel stiškega samostana. Kapelanoval je v Naklem 3 leta in v Šmartinu pri Kranju 11 let. Župnik je bil v Kranjski Gori od l. 1770—1782. ter je ondi umrl dne 17. decembra 1682.

*Matija Mešan*²⁴⁾ je bil l. 1674. star 42 let in duhoven 14 let; posvečen je bil na titel pliberškega gospostva. Služil je za kapelana 4 leta v Radovljici, v Begunjah in v Zaspem kot župnik do 14 let. Umrl je kot kapelan v Ribnici 1. januarja leta 1697.

*Fanez Arhar*²⁵⁾ je bil v mašnika posvečen l. 1660, star 25 let, na titel kranjske mestne kamere. Študiral je retoriko v Ljubljani, modroslovje v Gradcu in kazuistiko v Ljubljani. Kapelan je bil v Svibnem eno leto in potem v Kranju. Za župnika je bil v Komendi in nazadnje v Železnikih, kjer je umrl 3. aprila 1702.

*Jakob Pevec (Peus)*²⁶⁾ je bil posvečen v Ljubljani l. 1660. na titel samostana Studenec. Po dovršenem modroslovju in bogoslovju je bil 14 mesecev gojenec v Gornjem Gradu, potem je bil kapelan v Pliberku 5½ let, v Braslovčah 18 mesecev,

²¹⁾ Vizitacijski zapisnik iz leta 1661.

²²⁾ Vizitacijski zapisnik iz leta 1661.

²³⁾ Vizitacijski zapisnik iz l. 1665. — *Zgod. naklanske fare« str. 88.

²⁴⁾ Vizitacijski zapisnik.

²⁵⁾ Vizitacijski zapisnik.

²⁶⁾ Vizitacijski zapisnik. — Orožen II b, str. 46.

v Ljubljani v nunskem samostanu 3 leta in 2 meseca in odtod je prišel za župnika v Gornji Grad, kjer je bil l. 1674. star 38 let. Odtod je šel l. 1679. zopet za 2 leti v Braslovče.

*Sebastijan Bajželj (Waissel)*²⁷⁾ je dobil mizni titel l. 1665. od kranjskega magistrata. O njem se ne ve za gotovo, če je bil rojen v Kranju, pač pa je tu kapelanoval v letih 1668—1688 in tu umrl v pokoju, 70 let star, dne 23. septembra 1709.

*Marko Kompar (Compar)*²⁸⁾ je služboval v Naklem 1694—1696 in potem 1 leto v Šmartinu. Največ je živel v svojem rojstvenem mestu, kjer je že leta 1674. pomagal kapelanom. Dne 27. februarja 1706 so ga pokopali v Kranju, starega 66 let.

*Tomaž Pogačnik*²⁹⁾ je bil porojen dne 20. decembra 1643 v Kranju in posvečen bil v Ljubljani l. 1669 na titel kranjske mestne kamere. Novo mašo je pel v rosulski cerkvi nad Ljubnim na Štajerskem. Študiral je v Gradcu in 2 leti v Ljubljani kazuistiko. Eno leto je bil hišni kapelan in učitelj v graščini Jankovičevi, potem je kapelanoval poldrugo leto v Trebnem pod stiškim opatom in o sv. Juriju l. 1674. je prišel službovat v Luče na Štajerskem.

*Matevž Krt*³⁰⁾ je bil rojen 19. septembra 1644 v Kranju kot sin pevovodje Jurija Krta, posvečen je bil l. 1673. na gornjegrajski titel. Študiral je na Dunaju modroslovje »cum gradu« in spekul. bogoslovje 4 leta, potem je bil 2 leti gojenec v Gornjem Gradu.

*Martin Arhar (Aricher)*³¹⁾ je bil l. 1674. star 30 let in že 7 duhovnik. Takrat je bil drugo leto kapelan kranjski. Posvečen je bil na titel kranjske mestne kamere. Študiral je modroslovje v Celovcu in kazuistiko v Ljubljani. Služboval je pol leta pod tržaškim škofom, 1 leto v velesovskem samostanu,

²⁷⁾ Kapiteljski arhiv v Ljubljani.

²⁸⁾ Župni arhiv v Kranju.

²⁹⁾ Vizitacijski zapisnik iz l. 1674. v škof. arhivu v Ljubljani.

³⁰⁾ Ibid. — Župni arhiv v Kranju.

³¹⁾ Vizitacijski zapisnik.

nekaj časa še drugod, 3 leta v Gornjem Gradu in potem v Kranju. Umrli je v Kranju 4. januarja 1690.

*Janez Hörner*³²⁾ je bil porojen 20. oktobra 1646 kot sin Mateja Hörnerja in matere Lukrecije. Leta 1691. je služboval v Dobu, potem je bil kapelan v Kranju, kjer je umrl 27. aprila 1700.

*Furij Vrelec (Vreuc)*³³⁾ je bil porojen 3. aprila 1647, v mašnika posvečen l. 1671. Leta 1685. je dobil jeseniško župnijo, a je umrl, preden jo je nastopil, dne 6. julija.

*Sebastijan Šumi (Schumy)*³⁴⁾ rojen 17. januarja 1649, posvečen na Dunaju l. 1671. na titel nitrienskega škofa, pri katerem je potem služil do l. 1678., ko je dobil mošenjsko župnijo, katero je vladal do l. 1689. Bil je magister prostih ved.

*Furij Kušman (Kushman)*³⁵⁾ sin Jerneja Kušmana in soproge Eve, je bil rojen 31. marca 1649 namizni titel je prejel leta 1675. od kranjskega magistrata. Umrli je kot duhovnik v Kranju dne 19. maja 1689.

*Furij Rosa (Rossa)*³⁶⁾ je bil rojen 21. aprila 1649, posvečen na titel kranjske mestne kamere l. 1677. Dovršil je modroslovje na Dunaju »accepto gradu« in tedaj postal magister. Služboval je v Gornjem Gradu kot gojenec, v Škalah in Šmartinu pri Kranju je bil župnik. Odtod je šel v pokoj v Kranj, kjer je umrl 23. novembra 1713. Bil je apostolski protonotar. V svoji oporoki je napravil dotno ustanovo za ubožna, poštena dekleta kranjskih meščanov, katero še zdaj živajo, ko se omožijo.

*Matija Košir*³⁷⁾ rojen 29. januarja 1658, je bil v mašnika posvečen 21. februarja 1682.

*Luka Globočnik*³⁸⁾ je bil rojen 6. oktobra 1667. Študiral je modroslovje v Gradcu ter postal magister, in bogoslovje v

³²⁾ Kranjski župni arhiv.

³³⁾ Vizitacijski zapisnik.

³⁴⁾ Vizitacijski zapisnik.

³⁵⁾ Kranjski župni arhiv.

³⁶⁾ Orožen, V., str. 91. — Zapisnik v škof. arhivu v Ljubljani št. 246 str. 325. — Župni arhiv v Kranju.

³⁷⁾ Zapisnik v škof. arh. v Ljubljani, št. 21, str. 136.

³⁸⁾ Zapisnik v škofiji št. 38.

Ljubljani. Posvečen je bil l. 1693. Za kapelana je služil 3 leta na Vranskem, 1 leto v Šmartinu, 13 let na Igu in odtod je prišel za župnika v Preddvor.

Ivan Jakob Resman,³⁹⁾ porojen 15. julija 1688., posvečen l. 1714. Služboval je na Jesenicah, kjer je umrl 30. aprila 1721.

*Nikolaj Killer*⁴⁰⁾ rojen 1. decembra 1696. Bil je gojenec v Gornjem Gradu, odkoder je prišel na Jesenice, kjer je župnikoval od l. 1733. do 1736., in potem je bil na Bledu do 1769. Bil je apostolski protonotar.

*Franc Jakob Strupi*⁴¹⁾ je bil rojen 24. julija 1701 in v mašnika posvečen 10. avgusta 1724. Župnik jeseniški je bil od l. 1730. do 1733. Umrl je v Kranju 20. februarja 1733.

Za nameček naj dodam še nekatere duhovnike, ki so službovali v Kranju in na katere se ni dovolj oziral g. Lavtižar v svoji zgodovini kranjske župnije.

Urh (Wolricus) se omenja kot župnik kranjski dne 30. januarja 1251. (Schumi U, u R. B. II, str. 140.)

Urh (Vollicus), župnik l. 1331. (»Izvestja« XI, str. 104.)

Matej Ysenhausen, župnik l. 1530. L. 1527. je bil vikar v Braslovčah.

Andrej Cebál (Cibauit) vikar v l. 1519.—1526. Služil je »Ciballi« tudi v Trbovljah. (Prim. »Izvestja« XI, str. 104.)

Ambrož Bošnjak, vikar na Vranskem 1541—1544, vikar v Kranju do 1548. (Orožen IV, str. 103.)

³⁹⁾ Župni arh. v Kranju.

⁴⁰⁾ Zapisnik v škof. arh. v Lj. št. 50.

⁴¹⁾ Župni arhiv v Kranju.